

zaloge v zraku je dovoljena, prav tako letanje ponoči, če ima aparat primerno orodje za to. V vsakem letalu mora biti hrane in vode za tri dni, potniki se računajo k posadki, a za vsako osebo mora biti na razpolago padalo, vrhu tega mora biti v letalu po šest dimnih signalov. Priglasitve za to ogromno tekmo so se zaključile že dne 1. julija z 62 prijavami iz večine evropskih držav, Amerike in Avstralije.

Ruski višinski balon eksplodiral. Lani meseca septembra je dosegel ruski višinski balon »USSR« 18.000 m, a ga je prekosil drugi ruski balon »Stratostat«, kojega posadka je v izrednih višinah ali v stratosferi smrtno ponesrečila. Ta nezgoda je Ruse grizla in so pripravljali povsem na tihem z zgoraj omenjenim balonom »USSR« nov dvig, ki bi naj prekosil vse dosedanje. Priprave so se vršile povsem tajno. Dne 5. septembra so začeli balon polniti s 50.000 kub m vodika. Nenadoma se je plin vnel in strahovita eksplozija je balon čisto raznesla. Ruskim trem letalcem, ki bi se naj bili udeležili poleta in ki so prisostvovali polnjenju, se ni nič zgodilo. Kako in zakaj je došlo do eksplozije, še ni pojasnjeno.

Dr. Marinič ordinira zopet redno od 9. do 11. in od 14. do 16. ure, Maribor, Trubarjeva ulica 11. 893

Čitanka za prvi razred. Dosedaj vpeljana Widoška čitanka za prvi razred je pošla. Na razpolago je še Majcenova »Prva čitanka«. Priporočamo vsem šolskim vodstvom, da naročijo to knjigo, katere cena je samo 5 Din. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Stvarni pouk v prvem razredu. Strokovnjaška knjiga, ki jo potrebuje vsak učitelj, kateri uči v prvem razredu, je še nekaj izvodov na razpolago. Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Križ na Donački gori. V spomin 1900letnice odrešenja naj stoji križ na Donački gori. Kupujte razglednice tega spomenika in knjižico: »Ob solnčnem vzhodu«, ki jo je spisal dr. Merhar. Razglednice so po 1 Din, knjižice po 5 Din.

Čisti dobiček gre za spomenik. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Obžalovanja vredni slučaj.

Zločin matere. V Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah sta našla posestnik Franc Zelenko in njegov sin v potoku Rogoznica mrtvega otročička. Sodna komisija je dognala, da je bil otrok star kake 4 mesece in ga je brezsrčna mati najprej zadušila in ga nato vrgla v vodo. Trupelce je ležalo v vodi dober teden. Nečloveško mater že imajo.

Izsleđen uzmovič. V Zgornji Šiški pri Ljubljani je odnesel posestnici Mariji Sitar letos dne 29. julija iz ročne blagajne 40.000 Din gotovine ter zlatnine za 10.000 Din pri njej uslužbeni hlapec Lipe. Po izvršeni tatvini je pobegnil. Pred dnevi ga je izsledila ter prišla policija v Splitu in ga je pripeljala v Ljubljano. Uzmovič je priznal tatvino denarja, zlatnine pa ne. Nadalje je izpovedal, da si je kupil koj po zločinu novo obleko in se je odpeljal z brzovlakom v Belgrad, kjer je zapravil denar. Iz Belgrada se je preselil v Split, kjer so ga prijeli z 2 Din v žepu.

Slovenska Krajina.

Črenšovci. Nalezljiva bolezen griža se je pojavila najprej v Melincih v beltiški župniji, od tam pa se je priselila tudi v našo župnijo in sicer se je pojavila v Gornji Bistrici. Obolelo jih je že dosti, a umri do danes še ni nihče. Zdravnik g. dr. Sesardič ima obilo posla z zatiranjem te neprijetne bolezni. Upamo, da se ne bo dalje širila. — V Žižkih je obiskal svojo sestro, šolsko sestro učiteljico, dr. Avgust Pavel, ki je profesor na Madžarskem, rodom Prekmurec in velik ljubitelj naše Krajine. — Pouk v osnovnih šolah je prišel, pa je zelo okrnjen zlasti v obeh Bistricah. Večina otrok ima tedensko le 12 ur pouka. Primanjkuje nam učiteljstva, še bolj pa učnih prostorov. To stanje je nevarno. Občina bo nekaj mogla storiti. Na Dolnji Bistrici n. pr. je sa-

mo ena učilnica, pa okrog 160 otrok, na Srednji Bistrici sta dve slabi učilnici z okrog 350 otroci in tremi učnimi močmi. Mislimo, da bi bilo najbolje, če bi se občina začela baviti z mislijo, da bi zgradila na Srednji Bistrici za vse tri Bistrice moderno, prostorno šolsko poslopje. V to šolo bi potem hodilo okrog 500 otrok in bi lahko bila osemrazrednica. — V prvih petkih je v naši cerkvi vedno dosti ljudi in se ta pobožnost vedno bolj širi. Posebno lepo je bilo zadnji prvi petek, ko so pobožnost povzdignili g. Žizek in pevci s svojim lepim petjem. Takega petja si večkrat želimo!

Slovenska Krajina. Čeprav je že minulo 15 let, odkar smo rešeni spon sužnjosti in živimo v svobodni državi, nas še ostali deli naše mile domovine vendar premalo poznajo. Vedo, da nekje živijo Prekmurci, a ne poznajo naše preteklosti in prav tako malo sedanjosti. V namenu, da bi Slovensko Krajino čim bolj spoznali, bo založba »Raba« v kratkem izdala zbornik poljudnih razprav o Slovenski Krajini. To bo prva znanstvena knjiga Slovenske Krajine, zato jo zelo priporočamo. Kajti edino na ta način je možno, da izide, če bo dovolj naročnikov. Knjiga oziroma »Zbornik« bo stal broširan 50 Din, vezan pa 70 Din. Knjiga bo bogato ilustrirana in dodan ji bo nov zemljevid Slovenske Krajine, ki ga je priredil naš rojak, akademik Joško Mančec iz Bogojne. Kot reklama, da bo knjiga res dobra, naj služijo imena onih, ki bodo vanjo pisali. To so univerzitetni profesor in bivši rektor dr. Slavič Matija, univ. prof. dr. Milko Kos, univ. asistent dr. Ilešič, prof. Novak Vilko, naš rojak. Knjiga bo prirejena po načrtu univ. profesorja g. Plečnika.

Murska Sobota. Z velikim veseljem je sprejelo salezijansko sodruštvo »Martinišča« novico, da je prispel sem za ekonomo, oziroma prefekta naš rojak g. Peter Cigut. Želimo mu, da se na tem mestu prav dobro počuti. Za asistenta je postavljen g. Stuhar Franc.

Murska Sobota. V »Službenem listu« dravske banovine z dne 1. 9. 1934 se razpisuje javna pismena licitacija na dan 20. septembra t. l. pri tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani za prevzem in izvršitev zidarskih, tesarških in krovskih del pri gradnji nove kmetijske šole v Rakičanu pri Murski Soboti. Opo-

Ognjeni plesi v Indiji.

V verskem življenju narodov igra ogenj veliko vlogo. Le samo pomislimo, kako nekaj svetega je bil ogenj starim Rimljanom. Svečeno, ki bi pustila, da ugasne večni ogenj v svetilšču, bi jo bili pokopali živo. V Indiji častijo ogenj še danes s prirejanjem ognjenih plesov. Ognjeni ples v Indiji je verski ples, katerega vodi duhovščina. Kdor se hoče udeležiti plesa, mora prestati težko preizkušnjo. Deset dni pred plesom ne sme zaužiti nobene hrane. Piti sme le vodo in mora prebiti neprestano v molitvi v templju. V jutro 11. dne nanosijo na dvor svetlišča. gr-

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Tedaj še vsega tega nisem znal. Poln strahu ter groze sem gledal iz teme skrivališča na skupino ljudožrcv. Moji od vročice bolni možgani so vzbujali v meni vero, da sem umrl in da sem pahnjen v pekel.

Čez nekaj časa so potegnili pečena trupla s kolov in so jih razdelili. Liki neme zveri so se vrgli divjaki na meso. Vsak je bil sklonjen nad svojim kosom, je zadovoljno cmokal in je trgal vedno nove falade strahovite pečenke. Šlo je pri pojedini za to, koliko mogoče naglo ter veliko povžiti. Sredi med ljudožrci je sedel glavar. Imel je pred seboj pečeno telo zadnjega in najgroznejše smrti preminulega mučenika. Ko je bil sit, je razdelil preostalo na nestrpno čakajoče, dokler ni ostalo ničesar od žrtve in na mestu, kjer je počivalo pečeno truplo, so se gromadili darovi za glavarja: kipi, loki, pušice, ptičje kože, kače in veliki kosi mesa drugih žrtev.

Zopet so zagrmeli bobni, ponovno je pričel ples, skakanje ter copotanje z nogami. Divjanje je trajalo cele ure, dokler niso popadali

9 divjaki penečih se ust, kričeč nerazumljive besede in čisto utrujeni po tleh.

V tišino, katero je motilo prasketanje ognjev, sem se odplazil z gladom v želodcu in z nepopisno grozo v srcu.

Prvi ljudje, na katere sem naletel po tako dolgi blodnji, so bili slabši od divjih zveri in radi tega sem sklenil, da se vrnem nazaj v pragozd — kraljestvo živali.

Celo noč nisem zatisnil očesa. Izrazi na smrt mučenih so me preganjali: Njih zogleneli obrazi so mi očitali bojazljivost in tirjali maščevanje. Za ponoreti mi je bilo in ko se je prikazalo solnce, me je videlo, kako sem korakal proti — kočam ljudožrcv.

Mojo obleko je tvorilo le še nekaj cunj, ki so visele od pasa, na katerega je bilo privezano orožje s patroni.

Stopal sem visoko zravnan, divjaki so me zapazili, nemir se je polastil tabora. Tekali so plaho sem ter tja, dokler mi ni stopil glavar neustrašeno nasproti.

Tik mene se je vrgel na zemljo, mrmraje nerazumljive besede. Prišli so se tudi ostali. Krog divjakov krog mene se je vedno bolj zoževal, strah se me je lotil. Da bi jim pokazal moč orožja, sem ustrelil opico z visokega drevesa. Na tla pa ni padla samo žival, ne, vsi, ki so stali krog mene.

zarjamo tem potom vse gradbene podjetnike, da se v njih lastnem interesu te licitacije gotovo udeležijo. Pojasnila se dobijo med uradnimi urami pri tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani soba št. 35.

Murska Sobota. Ni še temu tako dolgo, da smo se potegovali za popolno gimnazijo v Soboti, a uspeh našega truda je najbrže izostal. Sicer bomo pa plod našega truda še videli. Gotovo je vsakemu znano, da je vsake dežele žarišče gimnazija, a žal te nimamo popolne. Da bomo vsaj nekaj imeli, zato se dela na to, da bi bil v Soboti »Muzej«, kjer bi vsakdo lahko videl naše starodavne in sedanje svetinje. Tročlanski pripravljalni odbor je že na delu. Tvorijo ga g. Vilko Novak, g. Gumilar in Škerlak.

Beltinci. Dne 4. septembra se je pri nas vršilo premovanje konj in v zvezi s tem izbira za plemo. Prišlo je skupaj mnogo lepih »kopil« z žrebci. Izbiro za plemo je priredil kmetijski odbor in obenem dal nagrado 6000 Din onim, ki so imeli najlepšo živino. Člani komisije so bili dr. Vebler iz Ljubljane, dr. Šerbec iz Murske Sobotice, g. Petovar itd. Premovanju je prisostvoval tudi kmetijski referent g. Lipovec, nar. poslanec Hajdinjak itd.

Beltinci. Po naši fari se že dalje časa širi neprijetna bolezen griza. Ista bolezen razsaja tudi drugod, a ne v taki množini kot pri nas.

Bogojna. V nedeljo, dne 2. septembra je bilo pri nas angeljsko prošenje. Radi slabega vremena je bilo malo ljudi. Dva dni pozneje, to je v torek, pa je bil živinjski sejm. Na sejm so prignali precej živine in je tudi precej prodali. Dve kravi je prodal tudi Ivan Nemec, doma iz Turnišča. To, da je naredil dobro kupčijo, ga je tako razveselilo, da se je pošteno napil in zgubil nekaj denarja. Ista nesreča, oziroma smola ga je doletela že drugič. Pošteni najditelj mu naj denar vrne!

Tišina in Kupšinci nameravata ustanoviti krajevno organizacijo borcev za Jugoslavijo. Sestavljena sta bila dva odbora, in sicer na Tišini 22 mož, v Kupšincih pa 13 mož. Kakor vsaki novotariji tako tudi tej nekateri ljudje nasprotujejo. Če bodo ti protivniki imeli kaj uspeha, bomo videli.

Turnišče. Vsakemu človeku je hudo in težko pri srcu, če mora zapustiti svoj dom, zlasti še svoj rojstni dom. Saj odhaja v negotovost, ali bo še kdaj videl rodni krov, ali pa nikoli več. Kakor človeku, tako je hudo tudi živali.

Ležali so trepetaje, ko se je glas poka že davno razgubil in se niso upali ganiti. Le glavar se je zravnal.

Dolgo je trpelo, predno se je zmuzal eden za drugim v kočuro ali grmovje...

Kako dolgo sem ostal pri njih, ne vem. Bili so sami krivobedri pritlikavci. Divjaki so bili izborni lovci, ki niso pobijali plena v odprtem boju, ampak zvičajno. Nikoli se niso lotili jaguarja, o katerem so prepričani, da je obseden od hudega duha.

Bival sem v koči, katero so mi zgradili. Kmalu sem se naučil njihovega jezika. Učil sem jih: nastavljeni zanke, ribiti z mrežami, če je sijalo solnce, sem zanetil ogenj s steklom, da se jim ni bilo treba truditi z drgnjenjem dveh kosov lesa enega ob drugega. Moj nož jim je olajšal razdelavo ulovljenih živali in rezanje palic pri zgradbi kočur. Ostrili so z nožem pušice in bili uverjeni, da jim ulivajo na ta način posebno moč. Ako je zadela katerega nesreča, sem jim pomagal in sem jim zdravil rane, ki so se pričele zaradi nesnage gnojiti. Bili so podvrženi mnogim boleznim, katerih nisem poznal in jih tudi nisem mogel zdraviti radi pomanjkanja zdravil.

Kmalu sem si telesno opomogel. Vedno težavnejše je postajalo zame življenje med ljudmi, ki so sličili v marsičem živalim. Zahrepenel sem

Resničnost teh besedi lahko potrdi vsakdo, ki je opazoval naše ptice selivke, posebno lastovke in štorke. Preden so se poslovile od nas, so obletale v velikih grupah vso okolico in s svojim petjem, ki je donelo nekam otožno, javljale, da odhajajo daleč proč v toplejše kraje in Bog ve, če še kdaj večina teh obišče naše kraje. Dolgočasni in pusti se nam zdijo sedaj oni dimniki, na katerih so domovale štorke ter s svojim: kle-kle-kle zabavale ljudi, posebno otročičke. Tudi muhe so postale mnogo nadležnejše, odkar nimajo več svojih največjih preganjalov, lastovk.

Žizki. V soboto zvečer, na Marijin praznik, so zopet naši fantje mesarili. Glavno besedo je imel seveda alkohol. Nekateri naši fantje imajo menda živalsko naravo in kri, ki zabode svojega bližnjega človeka kot kako živinčce. Prišli so skupaj fantje, se nekaj sporekli, noži so se odprli in veliko rano je dobil v hrbet 20 letni mladenič Hozjan Ignacij, po domače Ciglarov. Zabodel ga je Zver Elemir, ki je prišel pred kratkim od vojakov, vsaj tako pravi ranjeni fant. Ranjenec je začel težko dihati, mislili so, da bo izdihnil, zato so ga okrog 22 ure peljali k zdravniku. Mislimo, da bo ostal pri življenju.

Izhod iz zmede.

Živimo v dobi gospodarske in moralne krize. Med obema je razmerje vzročnosti. Iz gospodarske stiske se dostikrat porodi zmeda moralnih pojmov. Še večkrat pa je vzročno razmerje takšno: iz zmede moralnih pojmov se rodi gospodarska zmeda in stiska. Ta vzročni odnos velja zlasti za naš čas, kar dokazuje kratek pogled v sedanje razmere, ki vladajo po svetu.

Velika je zmeda v politiki živil.

Svojčas je angleški narodno-gospodarski pisatelj Malthus učil, da se človeštvo tako naglo množi, da zemlja s svojimi plodovi in sadovi ne bo zadostovala za njegovo prehrano. Iz tega se je porodil klic, ki se je razlegal po svetu: »Gladu bomo umrli! Treba je tempo razmnožitve človeštva zmanjšati.« In res so ga zmanjšali z družinami brez otrok ali z enim otrokom. Kaj pa z živili? Toliko se jih proizvaja, da jih ni mogoče prodati ter morajo ogromne količine pšenice, kave, drugih živil, bombaža metati v morje ali v ogenj. Kapitalistični proizvajalci živil hlastajo po dobičku. Kaj jim mar, če gladijejo stotisoči?!

Zmeda vlada v politiki dela.

Geslo kapitalizma je: produkcija (proizvodnja). Da se je mnogo produ-

ciralo, se je izrabljaj človek, ki je moral delati po 10 do 12 ur na dan. Izrabljala se je nedelja, ki se je ukradla božji časti in človeškemu miru. Izrabljaj se je moderni tehnični napred; v obrat se je postavila mašina, da je bila produkcija cenejša, kakor če bi delal človek z rokami. Sedaj pa je na stotisoče in milijone ljudi brez posla: v možganih prevratne misli, v srcu obup.

Zmeda vlada v obrtniški politiki.

V obrtništvu vedno bolj izpodriva veleobrat srednje in male obrate ter tira ljudi v vrste proletarcev (brezdomskih delavcev). Na Dunaju je radi velikih krušnih fabrik, ki so v rokah delniških družb, postalo okoli 2300 pekov brez posla. Ako bi se krušne fabrike odpravile, bi ne samo 2286 oseb, ki so bile v teh fabrikah nameščene, dobilo zaposlitev, marveč bi poleg onih 2300 brezposelnih pekov še 5000 novih dobilo delo in zaslužek in 1500 pomočnikov bi takoj mogli postati samostojni mojstri. To bi bilo tudi državi v prid, ker bi dobila več davkov ter plačala manj podpor za brezposelne. Tako bi se tudi vedno bolj pripravljala organizacija stanovske države.

Zmeda vlada v poljedelski politiki.

Industrijske države bi morale skrbeti, da odkupijo pretežno poljedelskim

proč od njih, proč iz divjine do bitij, ki bi me razumela in bi mi bila enaka. Če sem vprašal glavarja, kje se nahaja prihodnja naselbina, mi je zvičajno odgovorjal, da so vsa druga sosedna plemena hudobna in bi me ti ljudje pobili, ako bi jih srečal. Na vprašanje, če ne bivajo kje tukaj belokožci, je zmajal z glavo in rekel: »Nikjer jih ni. Gozd sega nepregledno daleč. Mnogo ljudi prebiva v njem, vendar takih, kakor si ti, tukaj ni.«

Nekega dne je stopil k meni v kočjo in rekel: »Prinesel si nam srečo. Že dolgo smo znali, da boš prišel k nam. Veselo vest so sporočali stari mladim, da nas bo obiskal po pojedini veliki duh. Od tedaj se bosta naselili med nami zadovoljnost ter izobilje. Blizu je dan, ko nas bo zapustil veliki duh. Takrat bodo planili po nas Noe. Uničili nas bodo. Naše žene bodo pekli na ražnju in vse bodo upepelili. Vse mora umreti, ko odide »jue« (veliki duh). Veliki duh je moder, zna vse in jaz ga vprašam, kaj bo ukrenil?«

Tako je govoril glavar in je zrl name plaho in nezaupljivih oči.

»Ne bom vas zapustil«, sem odgovoril, »a ti imaš prav, da bi že bil čas, da odidem.«

Sklonjeno se je odplazil.

Zvečerilo se je. Videl sem zbor mož, ki se je sestel pri glavarju in sem čakal, da pokličejo tudi mene, kar so storili vsikdar, če so se posvetovali.

mačo, ki doseže vsi-
no moža. Popoldne za-
žgejo kup lesa na raz-
nih koncih. Potem
skoz in skoz gorečo
grmado razmečejo, da
je pokrito z žerjavico
in ogorki celotno dvo-
rišče. Nato pričnejo
obredi. Med hobna-
njem ter udarjanjem
po kotlih nastopijo po-
svečenj, sicer nagl in
zakriti s platnom le
krog ledenj, iz temp-
lja. Po ramah so okra-
šeni s cvetkami in
vsak drži nad glavo
bakljo. Predvsem ob-
hodijo od ognja po-
kriti prostor in se po-
dajo še enkrat v sve-
tišče k molitvi. Nato
priskakejo v plesu iz
svetišča in zaplešejo
med plameni, ne me-
neč se za opekline po
nogah ter splohi po te-

državam agrarne pridelke, da bi poslednje mogle kupovati industrijske izdelke. Mesto tega vidimo, kako industrijske države vsled politike avtarstva (samozadovoljnosti) pomnožujejo agrarne pridelke. S tem pa vendar ne morejo rešiti agrarne krize. V Avstriji so se na primer na Koroškem udeležili julijske hitlerjevske revolucije nekateri kmeti s hribov, ki so nezadovoljni. Čehoslovaška pa hoče nezadovoljnim kmetom priti na pomoč s trgovskim žitnim monopolom.

Zmeda vlada v politiki plač.

Posli ne gredo, dobiček se zmanjšuje, torej se tudi plače zmanjšajo. S to metodo (načinom) se je poskušalo v mnogih državah, toda s slabim uspehom. Delavec, ki manj zasluži, tudi manj kupuje; tako zopet trpi trgovec, obrtnik in kmet kot proizvajalec živil in življenjskih potrebščin. Mednarodni delovni urad v Ženevi je to nedavno dokazal s številkami, pri čemer je pritegnil v dokaz ponesrečeni poskus vlade Papenove v Nemčiji leta 1932. Roosevelt, predsednik Zedinjenih držav, gre drugo pot: povišanje plač, ali vsaj njih vzdržanje na isti višini, znižanje delovnega časa.

Zmeda v mednarodni politiki.

Kolika je zmeda v mednarodni politiki, je splošno znano. Narodi omahujejo v negotovosti med vojno in mirom, ne vedoč, ali jim ne bo jutrišnji dan prinesel kakšnega vojnega zapletljajja. Zveza narodov, ki je bila zamišljena kot največja mednarodna pomirjevalna ustanova, je brez moči. Pogodbe med posameznimi državami ali skupinami držav se vedno bolj množijo, da jih bo kmalu težko prešteti. Ali pa tudi bodo dosegle svoj cilj? Dokler ne bo v mednarodni politiki zavladovalo načelo pravičnosti, ki bo nadomestilo nagib sebičnosti, ki je pri mnogih voditeljih držav edino merodajen, tudi take pogodbe nič ne pomagajo.

lašu. Nalogo so rešili, ako so udušili z golimi nogami zadnjo iskro. Sedaj žele smejo nazaj v svetlišče, kjer zaježeno misli na lačen opeklino. Z opisanim mučeništvom upa slepec, da bo sprevidel, ubožec na bogastvo, vsak pač ima svojo veliko srčno željo. So pa tudi med plešalci taki, ki nimajo nobene posebne želje. Z očičujočo silo ognja hočejo sami sebe očistiti grehov.

Metuzalem v rastlinstvu.

Ob vznožju starogrškega gradu Akropolis v Atenah raste oljka, o kateri trdijo, da je stara 3000 let. 2000 let starih dreves je precej po Mali Aziji

Terorizem.

Do neznosti stopnuje to zmedo terorizem, ki so si ga izbrali za sredstvo svoje politike ne samo komunisti, marveč tudi raznonarodni fašisti. Zadnji čas je terorizem postal metoda mednarodne politike, katere se po zgledu italijanskega fašizma poslužuje hitlerizem. Revolver, puška in bomba: to je vsakdanje orodje politike, ki se ga nemški narodni socializem poslužuje napram režimu neljubim osebam v notranjosti države in napram Avstriji. Ljudje, ki oznanjajo absolutno vrednost države, njenega vodstva, avtoritete in splošne blaginje, izvršujejo ali dajo izvršiti zločine, ki rušijo državo, njeno avtoriteto in splošno blaginjo. Z osebami, ki jih ubijajo, s poslopji (hišami, cerkvami, tovarnami, kulturnimi ustanovami), ki jih rušijo, se tudi rušijo pojmi reda, zakonitosti in avtoritete. Končni učinek ne more biti drugi, kot splošne razvaline.

In kje je izhod iz zmede?

Povratak k Bogu, njegovemu nauku, njegovim zapovedim. Povratak posameznikov in celih narodov. Posameznik se mora podrediti božjim zapove-

dim, katere mora izpolnjevati v svojem zasebnem in javnem življenju in v svojem gospodarskem udejstvovanju. Potem ne bo več brezsrčni kapitalist uničeval pšenice, kave in drugih živil, dočim milijoni ljudi na svetu gladujejo. Kapitalistični podjetnik ne bo izrabljajal človeka in njegovega dela samo za lastno obogatitev. Odprava brezbožnega kapitalizma, mašinizma in pogrešne racionalizacije v gospodarstvu, oskrba delovnih mogočnosti in vzpostavitev stanov: to je edino učinkovito sredstvo zoper brezposelnost.

Povratak k božjim zapovedim v gospodarski in mednarodni politiki. Tega pa nočejo cele stranke, kakor svobodomislec, naprednjaki, liberalci, socialisti; tega nočejo cele države, kakor Rusija in Mehika; tega nočejo voditelji držav, kakor zlasti voditelji fašizma in brezbožnega nacionalizma. Kaj pomaga majhen obliž, če je ves organizem bolan in zagnojen? Proč s poganstvom, rešitev je v krščanstvu! Povrnitev posameznikov, stanov in držav k Bogu: to je tista reorganizacija duš v duhu krščanske pravičnosti in ljubezni, ki bo iz nje vzcvetel sporazum med posamezniki, narodi in državami.

Samopomoč zoper umazanijo.

V sv. pismu je zapisano: »Gorje pohujšljivcem!« Gorje radi tega, ker povzročajo na svetu veliko gorja. Ni najnevarnejši tisti pohujšljivec, ki z besedo in dejanjem pohujša in zapelje posamezno osebo. Veliko nevarnejše je pohujšanje množstva, ki ga izvršujejo grdi romani, umazane povesti, slabe slike, osobito pohujšljive filmske podobe. Žrtev takih umazanij in svinjarij

postaja ponajveč mladina. Svet vidi pokvarjeno mladino ter jo z ostro, odurno besedo obsoja. Obsodba je krivična, ker zadeva žrtve, ne pa povzročiteljev hudobije in rdobije. Mlad človek je čitatelj nekrščanskega lista, ki ima za vero in versko življenje samo posmeh, za dejanske kristjane in duhovnike pa samo psovko. Kako naj postane versko značajan in v dejanjih dosleden kristjan? Mladenč ali mladenka bere roman ali povest, v kateri se na rafinirano-nazoren način opisuje spolni greh in vzbuja spolna strast in slast. Čudež bi bil, ako tak mladenič ali mladenka ne bi padla v nečistost. Slabe slike, ki predstavljajo nagoto in grehoto, se vtisnejo mlademu človeku ne samo v spomin, marveč tudi v srce. Ne-

Tokrat se to ni zgodilo. Po trebuhu sem se splazil v kritju teme pred glavarjevo kočo. Skozi redke kolce sem razumel vsako besedo, četudi so se šepetaje pogovarjali.

»Veliki duh je prišel k nam, kakor so napovedali predniki«, je govoril glavar. »Obogatil nas je, napravil nas je močne in zadovoljne, od nas ne sme oditi. Njegova medicina je močnejša, kakor vse drugo, kar smo poznali doslej. Pa on bo šel... Ubijmo ga in pojejmo, da postanemo pametni, kakor je on. Nocojšnjo noč, ko bo spal, uderimo v njegovo kočo. Zvezali ga bomo z mrežami, katere nam je sam spletel, izvil mu bomo ogenj bluvajoče orožje, da bo postal slaboten kakor otrok... Če se bomo enkrat najedli njegovega mesa, ako postanemo močni ter modri, bomo prekoračili reko in napadli sosede Noe. Čas velike pojedine je že blizu. Kmalu bodo plapolali ognji, mi bomo plesali in jedli...«

Dovolj sem čul in se zavedal, da sem zapisan smrti. Takojšnji pobeg bi me še lahko rešil. Vrnil sem se v kočo, pogreznil sem se v temo gozda, ki je obdajal tabor.

Noč, ki me je skrila pred divjaki, je ovijala s temo pot pred menoj, da sem se spotikal preko korenin in padal preko razpadlih debel. Ker sem bil bos, sem bil v največji nevarnosti, da me piči na smrt kaka strupena golazen. Imel sem srečo.

Ob svitu zore sem bil nepoškodovan in daleč proč od naselbine pritlikavih ljudožrcv.

Vedel sem, da mi bodo sledili divjaki, kakor hitro bodo zaznali za moj pobeg. Najmanjša, takorekoč nevidna sled jim bo dovoljna upora, da bodo pogodili pot, katero sem ubral. Edini spas pred zasledovalci je bila največja naglica. Grede sem jedel meso in ribe, katere sem vzel na pot pri odhodu.

Krenil sem v smer, v kateri bi naj prebivalo po pripovedovanju ljudožrcv plemo Noe. Dnevi so se raztegnili v tedne. Še vedno nisem zadel na ljudi in tudi ne na sled, iz katere bi bil lahko sklepal, da je sploh kaka naselbina v bližini. Mojo pot so križale le živali, nad menoj je šumel gozd in prepeval svojo večno pesem o rojstvu in smrti.

Meseci so minuli, še vedno sem bil na potu. Učil sem se živalskega jezika. Postal sem sam del divjine, ki me je obdajala, redila in varovala... In vendar sem potoval... Kri v meni je vpila po meni enakim in me gnala naprej...

Po bogznaj kako dolgi blodnji sem zadel na naselbino Shaysa Indijancev in sicer v posebno ugodnem trenutku. Poglavar plemena Polu je imel hčerko, katero je napadla bolezen, za katero domači vražar ali medicinan ni znal leka. Prosil sem, naj mi pokažejo bolnico. Po pregledu sem ugotovil, da gre za težji slučaj kolike, katere

Naval krvi, tesnoba srca, zasopjenost, tesnoba, dražljivost živcev, migrena, otožnost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravnih »Franz Josefovih grenčic«. Znanstvene ugotovitve potrjuje, da služi »Franz Josefova« čoda pri zagatenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

moralni filmi spravljajo v kino-glediščih na oder prizore zakonolomstva, zapeljevanja, svobodne ljubezni, zmanjšanja rojstev, preprečenja spočetja, samomorov, ubojstev, goljufije, krađnje, ropa itd. Pogubnemu vplivu takih nemoralnih filmov morajo zapasti ljudje tudi proti svoji volji in lastnemu nagnjenju. Na stotine in tisoče mladeničev in deklet položi svojo mlado glavo kot žrtev na žrtvenik take nemoralnosti.

Ali ni zoper take umazanije nobenega sredstva? Zoper pohujšanje in pohujšljivce se je pisalo in pridigovalo že dovolj. Kolik je učinek? Sodobne razmere pričajo o njem. Treba je učinkovitejšega sredstva, in to se imenuje bojkot. Nobena družba ali oblast ti ne bo vzela iz rok slabega časnika ali grde knjige. Ne bo ti zaprla oči, da ne bi videl slabe podobe. Ne bo ti ustavila koraka, da bi ne šel k predvajanju nemoralnega filma. Sam moraš to storiti! Slabega, nekrščanskega časnika ne čitaj! Pošlj ga nazaj, odvrni druge od njega! Romanov in povesti grde, pohujšljive vsebine ne vzeti v roke! Mimo grdih slik in podob pojdi mimo brez vsakega zanimanja! Predvajanja nemoralnih filmov bojkotiraj! Takšno bojkotno gibanje uprizarjajo sedaj v Ameriki. Pod vodstvom katoliških škofov se je osnovala ter deluje Zveza za dostojnost, ki že šteje nad dva milijona članov, med njimi tudi veliko število nekatoličanov. Člani Zveze označijo in izvajajo bojkot proti vsem kinematografskim družbam in prostorum, ki vprizarjajo nemoralne filme. Ako se filmski producenti ne bodo udali, bo Zveza svojo agitacijo razpredla

še globeje in širje in iz dveh milijonov članov bo nastalo kmalu 20 milijonov — Da, tako je treba nastopati proti tistim, ki proizvajajo in razširjajo duševno pokvarjenost in moralno umazanijo! Bojkot nekrščanskim časnikom, slabim knjigam, grdim podobam, nemoralnim filmom! Bojkot družbam in društvom: gnezdiščem nekrščanskega čtiva in slabega gledišča.

*

Vurberg. Ob 25letnici svoje zveste službe nas je zapustil dne 15. julija t. l. organist in cerkovnik g. Anton Fanel ter se preselil s svojo blago družinico v svoj domači kraj k Sv. Juriju v Slov. goricah. Lepo število let je krasil z rožicami in s petjem ljubko cerkev Matere božje na Vurbergu, zibal zvonove, se udeleževal tudi na polju prosvete, zato naj mu bo na tem mestu izrečena zahvala in čast priznanja in obenem želimo Vurberčani, da bi bil g. organist s svojo družino prav srečen in zadovoljen tam gori v raju Slovenskih goric! Da pa bi bili Vurberčani brez organista, to pa ne! Še isti dan smo drugega dobili. Iz pohorske Pušave je priromal in ponosni smo nanj, ker je iz domačega kruha. Je še mlad, zato pričakujemo veliko od njega. Da bi le našel umevanje za svoje delo med mladino, pa bo že. — Naše prosvetno društvo je v duhu poromalo v Rajhenburg, ker se drugače zaenkrat ni dalo izpeljati. Pa upamo, da bo šlo drugič. Zdaj pa se pripravljajo na znamenito narodno gro »Domen« za nedeljo dne 16. septembra popoldne. Zapelo se bo tudi več lepših pesmi pod vodstvom novega g. organista. Torej, kdor bi rad res kaj lepega videl in slišal, naj ne pozabi na 16. september. Vse je dobrodošlo, domače in tuje!

Sv. Barbara v Halozah. V časopisih vedno čitamo o vremenskih nesrečah po celi Sloveniji. Gotovo bo zanimalo naše znance in prijatelje poročilo o posledicah toče, ki nam je pokončala naše vinograde, polja in sadonosnike

St. Janž na Dravskem polju. Pevsko društvo prireja v nedeljo dne 30. sept. ob treh popoldne v društveni dvorani pevski koncert s peštrnim sporedom. Prijatelji lepega petja in pošteue zabave prisrčno vabljeni!

Ormož. Igra »Užitkarja«, ki je bila igrana na angelsko nedeljo pri Veliki Nedelji, se ponovi dne 16. sept. ob treh popoldne v kletarski dvorani v Ormožu. Vstopnina običajna, K tej nad vse lepi igri vabimo vse prijatelje dramskih predstav iz Ormoža in njegove okolice!

dne 23. julija t. l. Naši vinogradi so zopet ozeleneli in pognali grozdje, katero bode cvetelo kmalu, znamenje, da bo drugo leto izostalo. Naše sadno drevje cvete že drugič, zopet znamenje, da v bodočem letu ni pričakovati sadu. Naša skromna polja v hribih pod goricami, če jih smemo sploh polja imenovati, so od naglih ploh in nališov zgrabana, plodna in gnojna zemlja odnešena s pridelki vred v doline po travnikih. Ljudje so brez vsakdanjega kruha. Sočivje je zbito, zelenjave ni. Edino zelje se popravlja. Narod nima denarja za sol in nujne druge potrebe, zaslužka pa ni nobenega. Najhuje so prizadeti mali lastniki, ki nimajo zemlje za pridelovanje žita, za lasno potrebo, in katerim služi košček vinograda za preživljanje in za vse. Kadar mu toča to uniči, je uničen popolnoma in je siromak. Tako se vsem godi, katerim je vse uničeno. Preti nam lakota! Oblosti prosimo za podporo in živeti!

Velika Nedelja. Pri kapelici sv. Ane na Drakšlu bo daroval v petek ob sedmih zlato sveto mašo č. g. Jožef Kranjc, župnik iz Zlatega polja. K temu redkemu jubileju mu tudi mi najiskrenejše častitamo, želeč mu obilo božjega blagoslova še na mnoga leta! — Kmalu bo jesensko delo pri kraju in bo več časa za čitanje knjig. Zato priporočamo predvsem mladini, da se knjižnice poslužuje v prav obilni meri. Odprta je vsako nedeljo pred drugim sv. opranom. V kratkem se bo nakupilo tudi več novih knjig. — Žične ograje iz bodočih žic vršijo ponekod ob javnih poteh svoje »hvalevredno« poslanstvo. Trgajo namreč ljudem obleko, ponekod človeka tudi ranijo, ker se jim mora čisto zlasti v zimi poslužiti, ko jim spodrsne. Zato prosimo vse lastnike takih žic trdo ob potih, da jih odstranijo od javnih poti in jih

sem deklico lahko ozdravil s pomočjo zelišča, katerega so mi pokazali pritlikavi ljudožrci. Ko je dekletce okrevalo, sem postal med Indijanci velik mož, ki je premagal s svojo močjo medicinskega. Poglavar mi je skazoval največje časti. Da bi si pridobil moje popolno zaupanje, me je vzel seboj v džunglo, kjer mi je pokazal zlate jame, radi katerih so že pustili tisoči belokožcev življenje.

Tamkaj je ležalo zlato, prerašeno s travo, v celih kopicah. V najbolj drznih sanjah bi si ne bil upal predstavljati tolikih množin najčistejšega zlata. Skraja nisem zaupal lastnim očem. Moral sem se dotakniti z rokami neizmernih zakladov, da sem se prepričal, da nisem mogoče žrtev kake prevare.

Hvaležni poglavar me je pozval, naj se založim z zlatom po svoji dragi volji, saj za Indijance v divjini je itak brez vrednosti.

Natovoril sem se po možnosti z zlatimi zrni ter kepami, si dobro zapomnil zlato jamo in sem gledal, da sem se brž ko brž poslovil od gostoljubnega indijanskega plemena. Najdba zlata me je gnala med kulturne ljudi, da jih zberem in povedem na kraj, kjer čaka milijoni na površju zemlje. Taval in romal sem cele mesece po neraziskanih pokrajinah, se odpočival pri divjih in plemenitejših indijanskih plemenih, a do belokožcev nisem in nisem mogel. Zlati tovor me je vedno bolj

težil, odmetaval sem zrno za zrnem, kepo za kepo in v nepopisno strašnem deževnem času, izmogan po duši in telesu, sem le zašel na iskalce dijamantov ob reki Rio das Garcas. Prinesel sem še eno kepo in par zlatih zrn.

Nesrečni in obenem srečni Mehikanec je med iskalci dijamantov kmalu za tem umrl vsled obče izčrpanosti. Njegova povest o groznem trpljenju in ovirah, katere bi mogel prenašati vsakdo, ki bi hotel doseči zlato jamo, je napravila na iskalce dijamantov tako pretresljiv utis, da se ni upal podati nikdo na pot po zlato, ki ima svojo vrednost le med kulturnimi ljudmi in ne v brazilijanski džungli, kjer sta prvo in zadnjo — življenje.

Po beleženih dveh ustnih izročilih smo proučevali zemljevide o Braziliji in določevali po domnevanjih kraj, ki bi naj kazal kar odprto suho zlato, po katerega je bila namenjena naša druga ekspedicija. Po dolgi posvetovanjih smo se odločili za še neraziskano pokrajino Matto Grosso, kateri smo se namenili približati iz brazilijanske prestolice Rio de Janeiro. Od tam do dijamantnih polj ob reki Rio das Garcas in naprej skozi pragozd in naselbine indijanskih plemen do domnevanih zakladov, ki so sigurno tam, kjer se še ni mogla prav ustaviti noga zlatokopov in belokožca.

Datje sledi.

in v Kaliforniji, a 3000 let je že nekaj

Propeler letala

se ne giblje tako hitro kakor krila kolibrija (najmanjši ptič).

V reki Amazonki v Braziliji

živi nad 2000 različnih vrst rib.

V Italiji

pride na 1 milijon prebivalcev 250 kaznjencev, v Franciji pa samo 60.

Iz 10 kg kosti in cunj napravijo v papirnici 5 dekagramov finega papirja.

Brazilija pridelava

več kot pol kave, kar je na celim svetu popijejo.

V Argentini

pride na 100 ljudi 120 konj.

==